

Latin Amerika

Aylık Bülteni

Aralık 2018

Latin Amerika Bölgesi Son Dönem Gelişmeler Yönetici Özeti

Arjantin eski Devlet Başkanı Cristina Fernandez de Kirchner, rüşvet almak ve suç şebekesi yönetmek iddialarıyla hakim karşısına çıkacak. Arjantin Federal Mahkemesi eski devlet başkanının görev süresi boyunca milyonlarca dolar rüşvet aldığı ve suç şebekesi yönettiği suçlamalarıyla yargı karşısında olacağını açıkladı. 2007-2015 yılları arasında Arjantin devlet başkanlığı görevini üstlenen Kirchner, ülkede büyük yankı uyandıran "yolsuzluk defterleri" skandalı kapsamında yargılanacak.

Brezilya'da 2018'in Ekim ayında yapılan Devlet Başkanlığı seçimini kazanan Jair Bolsonaro, başkent Brezilya'da düzenlenen törende yemin ederek görevine başladı. Bolsonarao'nun Kongre binasındaki yemin törenine ABD Dışışleri Bakanı Mike Pompeo ile İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu ve Macaristan Başbakanı Viktor Orban da katıldı. Bolsonaro'nun iktidara gelmesi, Latin Amerika'nın Venezuela, Küba ve Nikaragua gibi solcu hükümetlerini yalnız bırakan bir eğilimi zirveye taşımış oldu.

Amerika kıtasındaki 14 ülkeden oluşan Lima Grubu'nun Meksika dışındaki üyeleri, Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'nun yeni hükümetini tanımayacaklarını açıkladı ve Maduro'ya göreve başlamama çağrısı yaptı. Grubun, Meksika dışındaki üyeleri Arjantin, Brezilya, Guatemala, Guyana, Kanada, Kolombiya, Kosta Rika, Honduras, Panama, Paraguay, Santa Lucia, Şili ve ev sahibi Peru'nun dışışleri bakanlarının katıldığı "Venezuela" konulu toplantı başkent Lima'da düzenlendi. Toplantının ardından kameralar karşısına geçen 13 dışışleri bakanı adına konuşan Peru Dışışleri Bakanı Nestor Popolizio, Venezuela'da 20 Mayıs'ta düzenlenen seçimleri yüzde 68'le kazanan mevcut Devlet Başkanı Nicolas Maduro'nun 10 Ocak'ta başlayacak yeni görevini tanımayacaklarını duyurdu.

Arjantin

Moody's: Yurt İçi Riskler Görünüme Baskı Yapıyor

Moody's'in "Bankalar-Global 2019 Görünüm" raporunda, yavaşlama yaşansa da global ekonomide güçlü büyümenin bankaların 2019'da kredibilitelerini desteklemeye devam edeceğini vurgulandı; ancak jeopolitik ve yurt içi risklerin belirsizlik oluşturduğunu belirtildi.

Bankacılık sektörü için 2019 yılında ön plana çıkan riskin ABD-Çin arasında tırmanan gerilimin ticari anlaşmazlıkların ötesine geçeceği endişesi olduğunu vurgulayan Moody's, buna ek olarak anlaşma olmadan bir Brexit'in gerçekleşmesi senaryosu altındaki risklerin de arttığını ifade etti.

Raporda, "Yurt içi ve siyasi riskler; Arjantin, Brezilya, İtalya ve Türkiye'nin görünümüleri üzerinde, bankacılık sistemleri için negatif etkilerle birlikte, baskı yapmaya devam edecek" ifadelerine yer verildi.

Kaynak: El Mundo

Brezilya

Brezilya'nın Yeni Başkanı Göreve Başladı

Brezilya'nın yeni Devlet Başkanı Jair Bolsonaro, göreve başladı ve ilk konuşmasında, kazandığı seçimin ulusu "sosyalizmden ve politik doğruculuktan" kurtarmış olduğunu söyledi.

Brezilya'nın 1964-1985 yılları arasında yaşadığı askeri diktatörlüğe hayranlığını açıkça söyleyen Bolsonaro, Güney Amerika'nın en büyük ülkesi olan Brezilya'yı yolsuzluk, suç ve ekonomik beceriksizlikten kurtarmayı vaat etti. Seçilmeden önce medyaya ve siyasi rakiplerine karşı kullandığı ifadelerle tepki çekmiş olan Bolsonaro, başkan olarak ilk konuşmasında demokratik normlara uyma sözü verdi. Göreve başlama töreninden sonra Bolsonaro, "Bu, Brezilya'nın sosyalizmden, siyasi doğruculuktan ve şişirilmiş bir devletten kurtuluşunun başlangıcıdır" dedi.

Yatırımcılar Bolsonaro'nun serbest pazar politikasının Brezilya ekonomisini canlandıracağını umarken, çevreciler ve insan hakları savunucuları Amazon yağmur

ormanlarının korunması uygulamalarını kaldırmasından ve dünyanın en çok cinayet işlenen ülkesi olan Brezilya'da silah denetimlerini gevşetmesinden korkuyorlar. Bolsonaro Kongre'de yaptığı konuşmada, milletvekillerinden "ulusu yolsuzluk, suç, ekonomik sorumsuzluk ve ideolojik bağımlılığın boyunduruğundan kurtarmasına" yardım etmelerini istedi.

Bolsonaro Brezilya'yı geliştirmekte olan ülkelerle bağlarından uzaklaştırarak, başta ABD Başkanı Donald Trump olmak üzere Batılı liderlerle aynı çizgiye sokmayı tasarlıyor. Trump, Bolsonaro'nun törenine Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'yu gönderdi ve kendisini "ABD senin yanındadır" biçiminde bir Twitter mesajıyla kutladı.

Bolsonaro, diplomaside ilk büyük değişikliği, Brezilya büyükelçiliğini Tel Aviv'den Kudüs'e taşıyarak gösterecek. Böylece Brezilya'nın Filistin sorununda eskiden beri savunduğu iki devletli çözüm politikasını terk etmiş olacak. Bolsonaro'nun kabinesinin üçte ikisi, askeri yönetimi açıkça destekleyen eski subaylardan oluşuyor.

Bolsonaro daha önce tecavüze teşvik ve kadınlar, eşcinseller ve etnik azınlıklara karşı nefret suçu işlemekten dolayı adli takibata uğramıştı. Ancak yasa ve düzeni savunan söylemi ve silah denetimlerini gevşetme vaatleri, başta tarım bölgeleri olmak üzere ülkenin pekçok yerindeki seçmeni memnun ediyor. Bolsonaro da Trump gibi Paris iklim değişikliği anlaşmasından çıkacağını söylemişti. Bu söylemi, Amazon bölgesinin hidroelektrik barajlar ve madencilığe açılmasına izin verme planlarının, dünyanın en büyük ormanında yaşayan ve bu ormanların koruyucuları olan yerli halkın yaşam alanlarını tehlikeye sokacağından kaygılanılıyor.

Kaynak: BBC News

Brezilya Piyasaları Yeni Hükümetle Yükseldi

Brezilya'da 1 Ocak günü göreve gelen Cumhurbaşkanı Jair Bolsonaro ülkedeki suç oranını azaltma ve devlet yapısını küçültme amacıyla dün bir dizi önlemi yürürlüğe koydu. Bu gelişmeyle Brezilya borsaları hızla yükseldi.

Ekim ayında kazandığı seçimle ülkede 30 yıldır süren merkez sol iktidarını yıkan Bolsonaro, göreve başlarken Güney Amerika'nın en büyük ülkesi olan Brezilya'yı "sosyalizmden kurtaracağını" duyurmuştu. Yeni hükümet üyeleri dün bakanlıklarda yetkiyi ele aldılar ve özelleştirme, hapis cezaları ve yerli halkın elindeki toprakların tarım bakanlığına devri gibi konularda planlar açıkladılar.

Bu gelişmelerle para birimi real dün yüzde 2.4 değer kazandı ve Sao Paulo Bovespa borsası yüzde 3.6 yükseldi. Yatırımcılar, eski bir yatırım bankacısı olan Ekonomi Bakanı Paolo Guedes'in vergileri düşürmek ve sosyal güvenlik sistemini düzeltme vaatlerinden memnun oldular. Guedes, ülkenin vergi yükünü, şimdiki GSYH'nin yüzde 36'sı oranından yüzde 20 oranına düşürmeyi, kredi piyasalarında devlet bankalarının ağırlığını ve korumacılığı azaltmayı vaat ediyor.

Bolsonaro yönetimi, Brezilya'da askeri diktatörlüklerin iktidarı sivillere bıraktığı 1985 yılından bu yana başa gelen ilk aşırı sağcı hükümet. Bu yönetimin, suç salgınına karşı alacağını söylediği sert önlemlerle insan haklarını ihlal edeceği ve hassas bir ekolojik alan olan Amazon yağmur ormanlarını ticari kullanıma açacağı kaygıları yaşanıyor.

Hükümetin ilk uygulamalarından bir tanesi, tarım sektörüne verdiği sözleri yerine getirerek, yerli halkın sahip olduğu topraklar üzerindeki haklarını tarım bakanlığına devretmek oldu. Bu topraklar üzerindeki hak kavgaları geçmişte kan dökülmesine yol açan çatışmalara neden olmuştu. Güçlü ticari tarım sektörüne verilen bu armağan, Bolsonaro'nun Amazon yağmur ormanlarını koruma önlemlerin gevşetileceği vaatlerinden zaten tedirgin olan çevre korumacılarını da kaygılandırdı.

Kaynak: BBC News

Ekvador

Ekvador: İngiltere, Assange'ın Başka Bir Ülkeye İade Edilmeyeceği Garantisini Verdi

Ekvador Devlet Başkanı Lenin Moreno, İngiltere'nin, Ekvador'un Londra Büyükelçiliği'nde yaşayan Wikileaks'in kurucusu Julian Assange'ın büyükelçilikten ayrılabilmesi ve başka bir ülkeye iade edilmeyeceği konusunda kendilerine garanti verdiğini söyledi.

Moreno, bir radyo programında yaptığı açıklamada, Assange'ın büyükelçilikten ayrılması halinde sadece kefalet kurallarını ihlal ettiği için İngiltere'de cezaevinde bir süre kalabileceğini ancak bu sürenin de çok kısa olacağını söyledi. Assange'ın hukuk ekibinin konu üzerinde çalıştığını ifade eden Moreno, "İngiltere bize, onun mahkumiyetinin 6 aydan fazla sürmeyeceğini ve başka bir ülkeye iade edilmeyeceğini söyledi." dedi.

Assange'ın kendi büyükelçiliklerinde kalmasının hoşlanmadığını dile getiren Moreno, "Biz insan haklarına saygılı bir ülkeyiz. Ancak, bir kişinin 6 yıl büyükelçilikte kapalı kalması çok uzun bir süre." dedi. Moreno'nun açıklamalarının tersine Assange, İngiltere'nin kendisini ABD'ye iade edeceği konusunda ısrarlı. ABD Dışişleri Bakanlığının çok sayıda yazışmasını internet sitesi aracılığıyla kamuoyuna duyuran ve tartışmalara neden olan Assange, 2012'den bu yana Londra'nın Knightsbridge semtindeki Ekvador Büyükelçiliğinin bir odasında yaşıyor.

İngiliz mahkemesi, Assange'ın 2010'da 2 kadına tecavüzle suçlandığı İsveç'e iadesine karar vermişti. Assange, hakkındaki iade kararının ardından Haziran 2012'de İsveç'e iadesi halinde ABD'ye gönderilme riski bulunduğu için Ekvador'un Londra Büyükelçiliğine sığınmıştı. İsveç mahkemesi geçen yıl Assange hakkındaki davaları düşürmüştü. Ekvador, Assange'ın siyasi iltica başvurusunu kabul etmiş ve kendisine vatandaşlık vermişti.

Kaynak: El Comercio

Kolombiya

FARC Muhaliflerinin Elebaşı Guacho Öldürüldü

Kolombiya'da, ikisi gazeteci üç Ekvadorlu'yu kaçırdıktan sonra infaz eden eski Kolombiya Devrimci Silahlı Güçlerinin (FARC) barış anlaşmasını kabul etmeyen militanlarının elebaşı Walter Patricia Arizala öldürüldü.

Kolombiya Devlet Başkanı Ivan Duque, güvenlik güçlerinin, ülkenin güneyinde Ekvador sınırında düzenlediği operasyonda, her iki ülkede de en çok arananlar listesinde bulunan ve bölgedeki uyuşturucu trafiğini kontrol eden "Guacho" kod adlı Arizala'nın ölü ele geçirildiğini duyurdu.

Yerel idarecilerle bir araya gelmek için Medellin kentinde bulunan ve operasyonun sona ermesiyle basın mensuplarının karşısına geçen Duque, "Bugün Kolombiya'nın kahramanları harika bir operasyona imza attılar. Bölgedeki savcılık ve üst düzey yetkililerle konuştum. Guacho'ya batakhanesinde son verildi. Kolombiya'nın kahramanları Guacho'yu etkisiz hale getirdi." dedi. Duque, operasyonların süreceğini vurguladı. Daha önce ağır yaralanmıştı. Ekvador ile Kolombiya arasında yüksek dağlar, nehirler ve sık ormanların bulunduğu bölgedeki uyuşturucu ticaretinin önemli bölümünü kontrol eden ve son dönemde ciddi güvenlik sorunlarına yol açan

Arizala'nın, geçen eylül ayında düzenlenen operasyonda ağır yaralandığı açıklanmıştı.

Bu gelişme de Duque tarafından duyurulmuş, daha sonra Guacho kod adlı Arizala'nın öldürüldüğüne dair haberler çıkmış ancak doğrulanmamıştı. FARC'ın muhalifleri tanımlamasını reddeden ve örgütün daha önce bölgede faaliyet gösterdiği Oliver Sinisterra cephesi olduklarını belirten Arizala ve adamları mart ayının sonunda Ekvador'un El Comercio gazetesinin şoförü ve iki muhabirini bu ülkenin kuzeyinde kaçırmıştı. Grubun, rehineleri nisan ayında infaz etmesi ve sonrasında yaşanan diplomatik gerginlik iki ülkenin arasında soğuk rüzgarlar esmesine neden olmuştu. Ekvador Devlet Başkanı Lenin Moreno, ülkesini Kolombiya ve Ulusal Kurtuluş Ordusu (ELN) arasında yürütülen barış görüşmelerinin ev sahipliği ve garantörlüğünden çekmişti.

Ekvador'da yürütülen soruşturmalarda ise ordu içinde Guacho ve grubuna mühimmat sağladıkları tespit edilen çok sayıda asker tutuklanmıştı. El Comercio gazetesinin şoförü, muhabiri ve foto muhabirinin öldürülmesi ile ilgili tartışmalar iki hafta önce Kolombiya Başsavcılığından Claudia Carrasquilla'nın Amerikalılar Arası İnsan Hakları Komisyonunda (IACHR) yaptığı açıklama ile yeniden alevlenmişti.

Carrasquilla, Ekvador'da tutuklu diğer militanların salıverilmesini isteyen Guacho ve grubunun, Ekvador hükümeti ile bu yönde bir pazarlık gelişmediği için rehineleri öldürdüğünü belirtmişti. Birkaç gün önce de iki ülke basınında Ekvador Devlet Başkanı Lenin Moreno'nun, bu yönde bir pazarlığı reddettiğini ortaya koyan ses kayıtları yayımlanmıştı.

Kaynak: El Pais

Küba

Komünizm Küba'ya Geri Dönüyor

Küba'da hazırlanan yeni anayasa taslağına yeniden 'komünist bir toplum yolunda ilerleme' hedefi eklendi. Komünizm maddesinin ilk taslakta yer almaması anayasa sürecinin tartışıldığı vatandaş toplantılarında kaygıyla karşılanmıştı. Küba devlet televizyonundan yapılan açıklamaya göre, binlerce kişinin katıldığı toplum toplantılarından gelen 'komünizm toplum hedefi' ibaresinin yeniden anayasa taslağına girmesi talepleri değerlendirilerek taslağına eklendi.

Soğuk Savaş dönemi anayasasına yaklaşık 760 değişiklik getirmesi beklenen yeni taslağın belirlenmesi için hükümet 'katılımcı demokrasi' modelini önerisiyle halkı toplantılar yapmaya çağırdı. Yenilenmiş anayasa taslağı hafta boyunca Küba Ulusal Meclisi'nde tartışılıyor. Söz konusu 760 değişiklik arasında özel mülkiyetin kabulü ve eşcinsel evliliklerin tanınması maddeleri de bulunuyor. Ancak bazı eleştirmenler Küba sisteminin temellerinin hiçbir zaman tartışmaya açık olmadığını ve metodolojisinin sorgulanabilir olduğunu iddia ediyor. Son taslağın bu hafta içinde ulusal meclisten geçmesi bekleniyor. Taslak kabul edilirse 24 Şubat'ta ülke çapında bir referanduma gidilecek.

Meclis Başkanı Yusuam Palacios 'komünizm ibaresi'nin yeniden anayasa taslağına girmesini, "Gerçek devrimci, her zaman mümkün olanın sınırlarını aşmaya çalışandır ve bu arzuyu (komünizme) sürdürme zorunda olmamızın nedeni de budur." sözleriyle değerlendirdi.

Kaynak: Miami Herald

Meksika

Meksika'da AMLO Göreve Başladı

Meksika'da 1 Temmuz'da yapılan devlet başkanlığı ve genel seçimlerini kazanan ve ülkesini 6 yıl boyunca yönetecek Andres Manuel Lopez Obrador, başkent Meksiko'daki yasama sarayı San Lazaro'da gerçekleştirilen tören ile yemin etti.

Meclis Başkanı Porfirio Munoz Ledo'nun, görev süresi dolan Devlet Başkanı Enrique Pena Nieto'dan teslim aldığı devlet başkanlığı kuşağını sağ omzundan çapraz olarak asan Obrador, böylece resmen göreve başlamış oldu.

Ülkesi ve diğer Latin Amerika ülkelerinin yanı sıra sosyal ve geleneksel medyada da isminin baş harflerinin kısaltması AMLO ile anılan Obrador, törenin ardından milletvekillerinin ve aralarında devlet başkanlarının da bulunduğu konukların önünde konuşma yaptı. Selefî Nieto'ya icraatlarından dolayı teşekkür eden Obrador, "Fakat her şeyin ötesinde, (Nieto'yu) kendinden önceki devlet başkanlarının yaptığı gibi seçimlere müdahale etmediği için ayrıca takdir ediyorum" dedi.

"Meksika'ya, yöneticilerin ve azınlığın yararlandığı sahtekarlık kadar zarar veren bir şey olmadı" diyen Obrador, görevi boyunca yolsuzlukla mücadele edeceğini ve

ülkesinde adaletli olacağını söyledi. Obrador, ülkesinde uygulanan neoliberal politikalara yoğun eleştiri getirdiği konuşmasında bu politikaların halk için bir felaket olduğunu belirtti.

Meksika'da dünyanın en düşük asgari ücretinin uygulandığını vurgulayan Obrador, hükümeti döneminde bu ücrete enflasyon oranının altında zam yapılmayacağını kaydetti. Obrador, meclisteki muhalif vekillerin akaryakıt fiyatlarının düşürülmesi için pankart açmalarına da değinerek, "Vadettiğimiz rafineri hizmete girdiğinde ve diğer rafinerilerin kapasitesini artırdığımızda akaryakıt fiyatları düşecek" diye konuştu.

Konuşmasının sonunda, törene katılan davetlilerin isimlerini okuyarak teşekkür eden Obrador, Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'yu andığında ise yine muhalefetin protestosu ile karşılaştı. Maduro için uzun süre "Diktatör" diye slogan atıp, Obrador'un konuşmasına müsaade etmeyen milletvekilleri ayrıca "Maduro, hoş gelmedin" yazılı pankart da açtı.

Törene Maduro'nun yanı sıra ABD Devlet Başkan Yardımcısı Mike Pence, ABD Başkanı Donald Trump'ın kızı Ivanka Trump, Ekvador Devlet Başkanı Lenin Moreno, Kolombiya Devlet Başkanı Ivan Duque, Küba Devlet Başkanı Miguel Diaz-Canel, Bolivya Devlet Başkanı Evo Morales gibi üst düzey isimler katıldı.

Trump: Duvarın İnşasını Kabul Etmezseniz Meksika Sınırını Kapatırım

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump, Kongre'nin, Meksika sınırına inşa edilecek duvarın bütçesini onaylamaması halinde iki ülke arasındaki sınırı kapatma tehdidinde bulundu.

Kongre'deki Demokratların bütçeye karşı çıkmasıyla 22 Aralık'tan bu yana federal yönetim kısmen felç olmuş durumda.

Başkan Trump, sosyal medya üzerinde yaptığı açıklamada, Demokratların Kongre'de çıkardığı engele tepki göstererek, "Duvarı tamamlamak için bize para vermezlerse, Güney Sınırını kapatmak durumunda kalacağız" dedi.

Göçmenlerin geldiği ülkelere yönelik yardımların da kesileceğini söyleyen Trump, "Honduras, Guatemala ve El Salvador ABD için hiçbir şey yapmıyor ama bizim paramızı alıyor. Konu Honduras'ta yeni bir göçmen karavanının oluşması ancak onlar

bunun için hiçbir şey yapmıyor. Bu 3 ülkeye yapılan yardımları keseceğiz" ifadelerini kullandı.

Kaynak: El Mundo

ABD-Meksika-Kanada Anlaşması, G20 Zirvesi'nde İmzalandı

ABD Başkanı Donald Trump, Kanada Başbakanı Justin Trudeau ve Meksika Devlet Başkanı Enrique Pena Nieto, ülkeleri arasındaki yeni ticaret anlaşmasını "G20 Liderler Zirvesi"nde imzaladı. Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te düzenlenen G20 Liderler Zirvesi, yaklaşık 1,2 trilyon dolarlık ticareti ilgilendiren ABD-Meksika-Kanada Anlaşması'nın (USMCA) imza törenine ev sahipliği yaptı.

Zirveye katılmak üzere şehirde bulunan Trump, Trudeau ve Nieto, 1994'te yürürlüğe girdikten sonra Washington'ın geçen yıl yeniden müzakereye açtığı Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması'nın (NAFTA) yerine geçecek mutabakatı aynı anda imzaladı. ABD Başkanı Donald Trump, törende anlaşmanın çığır açacağını belirterek, "USMCA, tarihteki en büyük, önemli, modern ve dengeli anlaşma. Ülkelerimiz büyük yarar sağlayacak" ifadelerini kullandı.

Kanada Başbakanı Trudeau, anlaşmanın belirsizlikleri ortadan kaldırdığını ve Kanada ekonomisine istikrar getireceğini ifade etti. Trump'a çelik ve alüminyum tarifelerini da iptal etmesi çağrısında bulunan Trudeau'nun konuşmasında anlaşmayı USMCA yerine "Yeni NAFTA" olarak tanımlaması da dikkati çekti.

Trump yönetimi, Kanada ve Meksika ile yapılan müzakerelerde yeni anlaşmanın adının değişmesini şart koşmuştu. Meksika Devlet Başkanı Enrique Pena Nieto ise görevindeki son gününde üç ülke arasındaki yeni ticaret anlaşmasını imzalamaktan onur duyduğunu dile getirdi. 1 Aralık itibarıyla başkanlığı devredecek olan Nieto, "İmzalayacağımız anlaşma, üç ülkenin refah ve zenginlik için birlikte çalışmaya yönelik ortak iradesini gösteriyor. Bugün, farklılıkların üstesinden gelmemizin ve vizyonlarımızı birleştirmemize imkan tanıyan müzakerelere dayalı uzun bir sürecin doruk noktası" ifadelerini kullandı.

USMCA'nın NAFTA'dan farkları

Yürürlüğe girmesi için üye ülkelerin parlamentolarında onaylanması gereken yeni anlaşmanın, NAFTA'dan otomobil sektörünü, süt ürünlerini, fikri mülkiyet haklarını ve geçerlilik süresini ilgilendiren 4 temel farkı bulunuyor.

Bu farklar arasında serbest ticaret için en büyük ve olumsuz etkiyi, otomobil sektörüne getirilen daha yüksek vergi standartlarının yaratacağı belirtiliyor.

USMCA çerçevesindeki yeni kurallara göre, otomobil ticaretinin üye ülkeler arasında "sıfır gümrük vergisi" ile yapılabilmesi için parçalarının en az yüzde 75'inin Kuzey Amerika kıtasında üretilmesi gerekiyor. ABD'nin, NAFTA'da yüzde 62,5 olan bu oranın yükseltilmesini, Meksika'ya Çin, Japonya ve Güney Kore'den gelen otomobil parçalarını kısıtlamak gerekçesiyle istediği biliniyor.

Sıfır gümrük vergisine ilişkin yeni düzenleme, ayrıca otomobil parçalarının yüzde 40 ila 45'inin saatte en az 16 dolar ücret ödenen işçilerce yapılmasını şart koşuyor.

Bu iki kuralın, sadece Meksika'nın otomotiv sektörüne zarar vermekle kalmayıp tüm kıtada otomobil fiyatlarını yükseltmesi bekleniyor. Fiyatlardaki artışın ise talebi düşürmek suretiyle otomotiv sektörünün aleyhine işleyeceği belirtiliyor.

Öte yandan, anlaşma, ABD'nin ithal otomobillere ek vergi getirme ihtimaline karşı bir hüküm içeriyor. Söz konusu hüküm, Kanada ve Meksika'nın her birinin ABD'ye yılda 2,6 milyon adet otomobili, olası vergilerden muaf şekilde ihraç etmesini sağlayacak.

Uluslararası Motorlu Taşıt Üreticileri Örgütü'nün verilerine göre, 2017 yılında ABD 11 milyon 190 bin motorlu araç üretirken, Meksika'nın araç üretimi 4 milyon 68 milyon ve Kanada'nın ise 2 milyon 200 bin oldu.

"Kanada'nın süt ürünlerine yönelik tavizi sembolik"

İkinci önemli farklılık ise Kanada'nın yeni anlaşma kapsamında süt, yoğurt, peynir, tereyağı ve benzeri süt ürünlerinin ithalatına yönelik bariyerleri azaltarak Amerikalı üreticilere ülke pazarının yüzde 3,6'sına erişim yolunu açması oldu. Ayrıca, Kanadalı süt üreticilerine hükümet tarafından herhangi bir teşvik verilmesi yasaklandı. Bank of America Merrill Lynch Ekonomisti Ethan Harris, söz konusu değişikliğin, ABD'nin Kanada'ya yönelik süt ürünleri ithalatını sadece 70 milyar dolar artıracığını belirterek, "ABD'ye verilen tavizlerin temel olarak sembolik" olduğunu vurguladı. USMCA Anlaşması'na eklenen yeni kurallara göre, biyolojik ilaçlara ve tarım

kimyasallarına 10 yıl, endüstriyel tasarımlara 15 yıl patent verilerek fikri mülkiyet hakları güçlendirilecek. Anlaşma, ayrıca telif haklarının, sahip olan kişinin ölümünden 50 yıl sonra değil, 70 yıl sonra geçerliliğini yitirmesini öngörüyor.

Söz konusu revizyonların, ilaç şirketlerinin elini güçlendirerek sektördeki rekabeti azaltmak kaydıyla halihazırda "aşırı yüksek" seyreden ilaç fiyatlarını daha da artırmasından endişe ediliyor. USMCA'da yapılan bir diğer değişiklik, finansal hizmetlerin ticaretine yönelikti. Bu çerçevede, Meksika ve Kanada'da faaliyet gösteren Amerikan finans şirketlerinin yerel şirketlerle aynı muameleyi görmesi kararlaştırıldı. 1 Ocak 1994'te yürürlüğe giren NAFTA, herhangi bir gözden geçirme veya geçerlilik tarihi içermiyordu. USMCA Anlaşması ise taraflara her 6 yılda bir anlaşmayı gözden geçirerek revizyon etme hakkı tanıyor. Anlaşma, uzatılmaması halinde yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 16 yıl içerisinde iptal olacak.

Orta Amerika ve Karayipler

Panama

Deutsche Bank'ta "Panama Kağıtları" Araması Sürüyor

Almanya'nın en büyük bankalarından Deutsche Bank'ın Frankfurt'taki genel merkezi dahil 6 şubesinde "Panama Kağıtları" kara para aklama soruşturmasına yönelik aramanın "toplanan dosyaların büyüklüğü" nedeniyle bugün de devam ettiği bildirildi. Frankfurt Başsavcılığı tarafından yapılan açıklamada, bankanın Frankfurt genel merkezi dahil 6 şubesinde kara para aklama soruşturmasına yönelik dün başlayan aramanın, toplanan dosyaların büyüklüğü nedeniyle bugün de devam ettiği duyuruldu. Söz konusu aramaya, 170 kişiden oluşan federal polis memurları, savcılar ve vergi müfettişleri katılıyor. Banka, dün yaptığı açıklamada, Alman savcılarının yürüttüğü soruşturmanın "Panama Kağıtları ile ilgili" olduğunu belirtmiş, yetkililerle iş birliği içerisinde çalışıldığına dikkati çekmişti.

Panama Kağıtları ile ilgili söz konusu soruşturmanın Ağustos 2018'den beri devam ettiği ve 2013-2018 dönemini kapsadığı ifade ediliyor. Bankanın hisseleri bugün yaklaşık yüzde 2,5 düşerek, 8,11 avrodan işlem görüyor. Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Konsorsiyumu (ICIJ), 2016'da Panama'da kayıtlı bir hukuk firmasının 40 yılı aşkın süredir tuttuğu kayıt ve belgelere ulaşarak basın kuruluşlarıyla paylaşmıştı.

Bugüne kadar en büyük belge sızıntısı kabul edilen olaya "Panama Papers (Panama Belgeleri)" adı verildi. Belgelerde, aralarında devlet başkanları ve politikacıların da bulunduğu çok sayıda kişinin, offshore şirketler üzerinden vergi kaçakçılığı ve kara para aklama gibi yasa dışı eylemlerde bulunduğu iddia ediliyor.

Kaynak: Panama Today

Peru

Peru Devlet Başkanından Başsavcıya Suçlama

Peru Devlet Başkanı Martin Vizcarra, Oberdecht ülkenin en üst düzey politikacılarından bazılarının da adlarının geçtiği yolsuzluk soruşturmasını yürüten savcılar görevden alan Başsavcı Pedro Chavarry'yi Peru'nun çıkarlarına zarar vermekle suçladı. Peru'nun başkenti Lima'da binlerce kişi Brezilyalı inşaat şirketi Odebrecht etrafında gelişen rüşvet skandalını soruşturan savcılar görevden alınmasını protesto etti. Başkentte ellerindeki dev Peru bayrağıyla görevden alınan savcılar adlarını haykıran göstericiler, "Halk sizi destekliyor." sloganı attı.

Devlet Başkanı Martin Vizcarra, yaptığı açıklamada, savcılar görevden alınmasının yolsuzluk soruşturmasını tehlikeye atabileceği uyarısında bulundu. Başsavcı Pedro Chavarry'nin ofisinde acil durum ilan etmek için Kongre'ye çağrıda bulunacağını belirten Vizcarra, "Başsavcı, Peru'nun çıkarlarına derin zararlar veriyor ve vatandaşlar arasında infiale neden oluyor." dedi. Kamu Bakanlığında da acil durum ilan edilmesi için bugün Kongre'ye yasa tasarısı sunacağı ifadesini kullanan Vizcarra'nın bu adımla Chavarry'nin görevden alınmasının yolunu açmayı planladığı yorumları yapıldı. Peru'da son yıllarda Brezilyalı inşaat şirketi Oberdecht etrafında gelişen rüşvet skandalı nedeniyle çok sayıda üst düzey yetkili yolsuzlukla suçlanmıştı. Ülkenin hayattaki 4 eski devlet başkanının tamamı skandal kapsamında soruşturulmuştu.

Eski Devlet Başkanı Pedro Pablo Kuczynski, martta kendi özel danışmanlık firmasıyla Oberdecht arasındaki ilişkilerin ortaya çıkmasının ardından istifa etmişti. Kuczynski'nin rakibi, eski Devlet Başkanı Alberto Fujimori'nin kızı Keiko Fujimori de 2011 ve 2016'da devlet başkanlığı için yürüttüğü seçim kampanyalarında Oberdecht için kara para akladığı gerekçesiyle soruşturmaya uğramıştı. Başsavcı Pedro Chavarry, Oberdecht soruşturmasını yürüten savcılar Jose Perez and Rafael Vela'nın

Peru Başsavcılığının otoritesine saygı duymadıkları gerekçesiyle görevinden alındığını duyurmuştu.

Kaynak: La Republica

Şili

Şili'de Liman Çalışanlarının Grevi Meyve İhracatını Vurdu

Şili'nin Valparaíso Limanı'nda başlayan ve bir aydır devam eden grev ve protestolar giderek şiddetleniyor. Ülkenin Pasifik kıyısındaki diğer limanlarına da yayılan grev meyve ihracatını zorlaştırıyor.

Meyve taşımacılığı için kilit bir liman olan Valparaíso'daki işçiler ikramiye ve daha iyi çalışma koşulları talep ediyor. Valparaíso Limanı'nı işleten Terminal Pacifico Sur (TPS) şirketi ve işçi temsilcileri 32 gündür süren grevde orta noktayı bulmak için birkaç kez toplandı, ancak henüz anlaşmaya varılamadı.

Kaynak: El Universal

Venezuela

Suudi Arabistan ve Rusya Petrol Üretimini Günlük 750 Bin Varil Kısacak

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ve örgüte üye olmayan üretici ülkelerin günlük petrol üretimini azaltma kararı kapsamında Suudi Arabistan ve Rusya, 750 bin varile yakın kesinti yapacak. Avusturya'nın başkenti Viyana'da düzenlenen 5. OPEC ve OPEC dışı ülkeler görüşmesinin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Enerji ve Sanayi Bakanı ve OPEC Konferansı Başkanı Suhail bin Muhammed el Mazrui, bazı üye ülkelerin özel durumlarından dolayı üretim kesintisinden muaf olacağını söyledi.

El Mazrui, İran'ın ham ihracatına karşı ABD'nin yaptırımlarıyla karşı karşıya kalmasının yanı sıra Libya ve Venezuela'nın da kesinti anlaşmasından muaf olacağını belirtti. Suudi Arabistan Petrol Bakanı Halid el-Falih de ülkesinin ham petrol üretiminin kasım ayında 11,1 milyon varille rekor seviyeye ulaştığını söyledi. El-Falih, Suudi Arabistan'ın ham petrol üretiminin ekim ayında 10,7 milyon varil seviyesinde

olduğunu ancak bu miktarı ocak ayında 10,2 milyon varil seviyesine düşürmeye hazırlandığını dile getirdi. Buna göre, dünyanın en büyük ham petrol ihracatçısı Suudi Arabistan, 500 bin varille OPEC üyesi ülkeler arasında en fazla kesinti yapacak ülke.

ABD Başkanı Donald Trump'ın OPEC'in petrol üretimini azaltmaması gerektiği yönündeki açıklamasına da değinen el-Falih, "Düşük fiyatlar aslında ABD ekonomisi için iyi değil çünkü petrol ve gaz üretimi çok fazla ekonomik hareketlilik oluşturuyor." değerlendirmesinde bulundu.

Rusya Enerji Bakanı Aleksandr Novak da petrol üreticisi ülkeler arasında sağlanan anlaşma kapsamında en fazla kesintiyi Suudi Arabistan'ın yapacağına işaret ederek, "Suudi Arabistan'a pazar payından büyük bir fedakarlık yaptığı için teşekkür ederim." dedi. Novak, anlaşmaya taraf ülkelerin küresel petrol piyasasını aylık izlemeye devam edeceğini söyledi. Rusya'nın, ABD'nin ardından dünyanın en büyük ikinci ham petrol üreticisi olduğunu kaydeden Novak, 11,4 milyon varillik günlük üretim seviyesinin yüzde 2'si olan 228 bin varillik kısmını azaltacaklarını ifade etti.

Öte yandan, OPEC ve OPEC dışı ülkelerin üzerinde uzlaştığı karar metni basın mensuplarıyla paylaşıldı. Anlaşmaya göre, günlük petrol kesintisinin ülkelerin 2018 günlük üretim verilerine göre yapılacağı, 2019'un Ocak ayında başlayacak uygulamanın 6 ay süreceği bildirildi. Üretim kesintisi anlaşmasının petrol piyasalarına etkisinin katılımcı ülkeler tarafından Nisan ayında yapılacak toplantıda gözden geçirileceği belirtilerek, üretici ülkelerin 2019'un Temmuz ayı ve sonrası için atacakları adımlara pazarın durumuna göre karar verecekleri ifade edildi. Bu arada, ABD, Rusya ve Suudi Arabistan'ın ham petrol üretimlerinin rekor seviyelere ulaşarak küresel petrol piyasasında arz fazlasının artması sonucu dünya genelinde en yaygın kullanılan Brent türü ham petrolün varil fiyatı düşmüştü. 4 Ekim'de 86 dolar olan Brent türü ham petrolün varil fiyatı, yüzde 33 düşüşle 29 Kasım'da 57,5 dolara gerilemişti. OPEC Ekonomik Komisyonu, geçen hafta yayımlanan raporda, petrol fiyatlarında dengenin tekrar sağlanabilmesi için toplam kısıntının günlük en az 1,3 milyon varil düzeyinde gerçekleşmesi gerektiği tavsiyesinde bulunmuştu. Katar Enerji Bakanı Saad Şeride el-Kabi, ülkesinin 1 Ocak 2019 itibarıyla OPEC'ten çekileceğini duyurmuştu. OPEC ve OPEC dışı petrol üreticileri, 2016'da petrol üretiminin günlük 1,8 milyon varil azaltılması kararı almıştı. Geçen Mayıs ayında ise bu karardan vazgeçilerek üretim artışına gidilmişti.

Kaynak: Ultimas Noticias El Nacional

DUYURULAR

DEİK/Türkiye-Kolombiya İş Konseyi ve DEİK/Türkiye-Ekvador İş Konseyi, Bogota-Cali-Quito-Guayaquil Heyet Ziyareti, Mart 2019

DEİK/Türkiye-Ekvador İş Konseyi ve DEİK/Türkiye-Kolombiya İş Konseyi tarafından, 2019 Mart ayında Kolombiya ve Ekvador'a heyet ziyareti düzenlenecektir. Kolombiya'nın Cali şehri, Ekvador'un ise başkent Quito ve Guayaquil şehrini kapsayacak olan ziyaret çerçevesinde, her iki ülkenin önde gelen kamu-özel kurum temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Söz konusu etkinliğimize katılmakla ilgilenen üyelerimizin İş Konseyi Koordinatörü Melike Hocaoglu (mhocaoglu@deik.org.tr; 0212 339 5007) ile iletişime geçmeleri rica olunur.

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi Tarım Heyeti Ziyareti, Nisan 2019

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi tarafından, 2019 Nisan ayında Brezilya'ya Tarım Heyeti Ziyareti gerçekleştirilecektir. Etkinlik tarihi duyuru ile bilahare verilecektir. Söz konusu etkinliğimize katılmakla ilgilenen üyelerimizin İş Konseyi Koordinatörü Melike Hocaoglu (mhocaoglu@deik.org.tr; 0212 339 5007) ile iletişime geçmeleri rica olunur.

DEİK/TÜRKİYE-AMERİKA İŞ KONSEYLERİ

İş Konseyi Koordinatörü

Murat Can MENTEŞ

mmentes@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatörü

Melike HOCAOĞLU

mhocaoglu@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Selin ERGENE

sergene@deik.org.tr